

Ishonch

Мамлакатимизда олиб борилаётган сиёсатнинг маъно-моҳияти, мезони битта — у ҳам бўлса, Ўзбекистон манфаати, яна бир бор Ўзбекистон манфаати.
— Ислон КАРИМОВ

Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси газетаси

Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqarib boshlagan

Аввал хабар қилинганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов тақлифига биноан Россия Федерацияси Президенти Дмитрий Медведев 22-23 январь кунлари давлат ташири билан мамлакатимизга келди.

Ўзбекистон-Россия: Ҳамкорлик уфқлари кенгаймоқда

22 январь. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов олий мартабали меҳмонни Самарқанд аэропортида кутиб олди. Ўзбекистон Президенти Ислон Каримов ҳамроҳлигида Россия Президенти Дмитрий Медведев Улугбек расадхонасини, Хазрати Дониёр ва Ғури Амир мақбараларини зиёрат қилди. Миллий мейморчиликнинг ноб обидаларидан бири Регистон мажмуини катта қизиқиш билан томоша қилди. Махмуздаги Улугбек, Шердор, Тиллакори мадрасалари Россия Президентида унутилмас таассурот қолдирди. Президентлар бу ерда доимий фаолият юритувчи миллий хунармандлик маҳсулотлари кўргазмасини кўздан кечирдилар. Дмитрий Медведев Самарқанд қозғоғи тарихи билан қизиқди. Олий мартабали меҳмонга миллий давлатчилгимиз, қадимий обидлар тарихи, юртимизда қадимдан шахарсозлик, или-фан ва хунармандлик ривожлангани ҳақида маълумот берилди. Икки давлат раҳбарлари, шунингдек, Сиёб бозорини бориб кўрдилар.

Россия — Ўзбекистоннинг энг муҳим ва ишончли ҳамкорларидан бири. Мамлакатларимиз ўртасида иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий соҳалардан ташқари, кўп қатламдаги ҳамкорлик ва муносабатлар ҳам яқин ҳамкорлик ўрнатилган. Россия ҳам, Ўзбекистон ҳам муносабатлари ҳар томонлама кенгайтиришдан манфаатдор эканини қайд эттиш керак. Бу манфаатдорлик иқтисодий шериклик ва халқаро майдонда бир-бирини қўллаб-қувватлашда, шу билан бирга, хавфсизлини мустаҳкамлаш, турли таҳдидларга қарши курашиш борасида ҳам намоён бўлади. Россиянинг жанубий ҳудудлари хавфсизлигини таъминлашда Марказий Осиёдаги тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлашда асосий ўрин тутувчи Ўзбекистон гоёт муҳим аҳамият касб этади. Икки томонлама ҳарбий ва ҳарбий-техникавий ҳамкорлик ҳам жадвал ривожлантирилмоқда. Бу ҳамкорлик ҳарбий маънадаги ўзaro ҳамкорлик тараққиётининг муҳим омилли экани қайд этилди.

Шундан сўнг Ислон Каримов ва Дмитрий Медведевнинг ақлама-яқма суҳбати бўлди. Президентлар Ўзбекистон-Россия муносабатларига доир кенг қўламли масалалар, ўзларини қизиқтирган минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик муаммолар юзасидан атрафлича фикр алмашдилар. Стратегик шериклик ва иттифоқчилик ўзaro ҳамкорлик тараққиётининг муҳим омилли экани қайд этилди.

Ўзбекистон ва Россиянинг сиёсий ва иқтисодий алоқалари жуда фол ва кенг қамровга эга. Халқаро майдонда икки давлат бир-бирини қўллаб-қувватлаб келади. Бу муайян масала ва муаммоларга қарашли ўхшаш ёки яқин эканининг натижасидир. Сиёсий ҳамкорлик Афғонистонда тинчлик ўрнатиш муаммосида ҳам, энергетик хавфсизлик борасида ҳам яққол намоён бўлади. Ўзбекистон ва Россия раҳбарлари ўртасида ўзaro хурмат ва ишонч қарор топган.

Икки томонлама муносабатлари ривожлантиришда олий даражадаги урдушларнинг мунтазамлик касб этгани ҳам муҳим омил бўлмоқда. 2008 йилнинг феврал ойида Ўзбекистон Президенти Ислон Каримов расмий ташири билан Россияга борди. Июн ойида МДХнинг Санкт-Петербургда ўтган норасмий саммити доирасида Ўзбекистон ва Россия Президенти яна учрашдилар. Сентябрь ойида эса Россия Федерацияси ҳукумати раиси Владимир Путин Тошкентга келди.

Иқтисодий ҳамкорлик борасида Ўзбекистон ва Россия ишончли шериклардир. Ўзбекистон ташири савдосининг бешдан бири қисми Россия хиссасига тўғри келади. 2008 йил қўшма маъмуриятнинг ўзaro ҳамкорлик қўлини кенгайтиришга қўшма ҳисса қўлади. 2008 йил қўшма маъмуриятнинг ўзaro ҳамкорлик қўлини кенгайтиришга қўшма ҳисса қўлади. 2008 йил қўшма маъмуриятнинг ўзaro ҳамкорлик қўлини кенгайтиришга қўшма ҳисса қўлади.

Ўзбекистон ва Россиянинг сиёсий ва иқтисодий алоқалари жуда фол ва кенг қамровга эга. Халқаро майдонда икки давлат бир-бирини қўллаб-қувватлаб келади. Бу муайян масала ва муаммоларга қарашли ўхшаш ёки яқин эканининг натижасидир. Сиёсий ҳамкорлик Афғонистонда тинчлик ўрнатиш муаммосида ҳам, энергетик хавфсизлик борасида ҳам яққол намоён бўлади. Ўзбекистон ва Россия раҳбарлари ўртасида ўзaro хурмат ва ишонч қарор топган.

Қадимий шахар билан танишувдан сўнг Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов ва Россия Президенти Дмитрий Медведев Тошкентга келди.

Ўзбекистон ва Россия 2009 йилда ўз ташири сиёсий фаолиятини Тошкент саммитидан бошлагани ҳам чуқур равишда маънога эга. Бу муҳим воқеа Ўзбекистон ва Россияда икки томонлама муносабатларга алоҳида эътибор билан қаралишининг яна бир ифодасидир.

Ўзбекистон ва Россия 2009 йилда ўз ташири сиёсий фаолиятини Тошкент саммитидан бошлагани ҳам чуқур равишда маънога эга. Бу муҳим воқеа Ўзбекистон ва Россияда икки томонлама муносабатларга алоҳида эътибор билан қаралишининг яна бир ифодасидир.

Ўзбекистон ва Россия 2009 йилда ўз ташири сиёсий фаолиятини Тошкент саммитидан бошлагани ҳам чуқур равишда маънога эга. Бу муҳим воқеа Ўзбекистон ва Россияда икки томонлама муносабатларга алоҳида эътибор билан қаралишининг яна бир ифодасидир.

Ўзбекистон ва Россия 2009 йилда ўз ташири сиёсий фаолиятини Тошкент саммитидан бошлагани ҳам чуқур равишда маънога эга. Бу муҳим воқеа Ўзбекистон ва Россияда икки томонлама муносабатларга алоҳида эътибор билан қаралишининг яна бир ифодасидир.

Ўзбекистон ва Россия 2009 йилда ўз ташири сиёсий фаолиятини Тошкент саммитидан бошлагани ҳам чуқур равишда маънога эга. Бу муҳим воқеа Ўзбекистон ва Россияда икки томонлама муносабатларга алоҳида эътибор билан қаралишининг яна бир ифодасидир.

Ўзбекистон ва Россия 2009 йилда ўз ташири сиёсий фаолиятини Тошкент саммитидан бошлагани ҳам чуқур равишда маънога эга. Бу муҳим воқеа Ўзбекистон ва Россияда икки томонлама муносабатларга алоҳида эътибор билан қаралишининг яна бир ифодасидир.

23 январь. Ўзбекистон ташири сиёсатида Россия билан ҳамкорлик алоҳида ўрин тутди. Аввало, мамлакатларимиз ўртасида 2004 йилда иттифоқчилик муносабатлари тўғрисидаги шартномалар имзоланиб, ўзaro ҳамкорлики олиб босқичга кўтариш учун ҳуқуқий асос яратилганини таъкидлаш жоиз. Умуман, мамлакатларимиз ўртасида давлат ва ҳукумат даражасида турли йўналишлардаги ҳамкорлик масалаларини қамраган юз элликдан зиёд ҳужжат қабул қилинган.

Ўзбекистон ва Россия 2009 йилда ўз ташири сиёсий фаолиятини Тошкент саммитидан бошлагани ҳам чуқур равишда маънога эга. Бу муҳим воқеа Ўзбекистон ва Россияда икки томонлама муносабатларга алоҳида эътибор билан қаралишининг яна бир ифодасидир.

Ўзбекистон ва Россия 2009 йилда ўз ташири сиёсий фаолиятини Тошкент саммитидан бошлагани ҳам чуқур равишда маънога эга. Бу муҳим воқеа Ўзбекистон ва Россияда икки томонлама муносабатларга алоҳида эътибор билан қаралишининг яна бир ифодасидир.

Ўзбекистон ва Россия 2009 йилда ўз ташири сиёсий фаолиятини Тошкент саммитидан бошлагани ҳам чуқур равишда маънога эга. Бу муҳим воқеа Ўзбекистон ва Россияда икки томонлама муносабатларга алоҳида эътибор билан қаралишининг яна бир ифодасидир.

Ўзбекистон ва Россия 2009 йилда ўз ташири сиёсий фаолиятини Тошкент саммитидан бошлагани ҳам чуқур равишда маънога эга. Бу муҳим воқеа Ўзбекистон ва Россияда икки томонлама муносабатларга алоҳида эътибор билан қаралишининг яна бир ифодасидир.

Ўзбекистон ва Россия 2009 йилда ўз ташири сиёсий фаолиятини Тошкент саммитидан бошлагани ҳам чуқур равишда маънога эга. Бу муҳим воқеа Ўзбекистон ва Россияда икки томонлама муносабатларга алоҳида эътибор билан қаралишининг яна бир ифодасидир.

Ўзбекистон ва Россия 2009 йилда ўз ташири сиёсий фаолиятини Тошкент саммитидан бошлагани ҳам чуқур равишда маънога эга. Бу муҳим воқеа Ўзбекистон ва Россияда икки томонлама муносабатларга алоҳида эътибор билан қаралишининг яна бир ифодасидир.

2009 йил — Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили

2009 йилнинг Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили деб номлангани билан Гурлан туманида қилиниши лозим бўлган ишлар аллақачон бошлаб юборилди.

Янгича сервис хизмати

Туман Бандликка кўмаклашиш маркази томонидан қишлоқ аҳлининг иш билан бандлигини таъминлаш орқали турмуш шароитини яхшилаш юзасидан қатор тадбирлар амалга ошириб келинаёпти. 2008 йили марказга 3300 дан зиёд фуқаро иш сўраб мурожаат қилган бўлиб, уларнинг 1200 дан зиёди аёллардир. — Мурожаат қилувчиларнинг 2500 дан ортиғи турли корхона ва ташкилотларга ишга жойлаштирилди, — дейди марказ директори Юсуфбой Эримметов. — 200 га яқин фуқаро қавоatlanган иш ўрни билан таъминланди. Салкам 500 кишига ишсизлик мақоми берилди. Шунингдек, 100 дан ошди фуқаро ҳақ тўланадиган жамоат ишига жалб қилиниб, яна 100 нафари турли касбларга ўқитилди. Ишсиз фуқаролар, хусусан, коллеж битирувчиларини иш билан таъминлаш мақсадида, туман ҳокимлиги ва прокуратураси билан ҳамкорликда 4 марта меҳнат ярмаркаси ўтказилиб, уларнинг 500 дан зиёди ишга жойлаштирилди. Кам таъминланган ҳамда кам даромадли оилаларни қўллаб-қувватлаш мақсадида 35 та оилага қорамол сотиб олиш учун Бандлик жамғармаси томонидан 35 млн. сўмлик имтиёзли кредит ажратилди. Туманда маънавий хизмат кўрсатиш шохобчалари ташкил қилиш нафақат ишсизлик муаммосини ҳал қилишга, балки аҳолининг турмуш маданиятини яхшилашга ҳам хизмат қилмоқда. Бултур 2 та пойабзал тўзатиш устaxonаси, 2 та сартарoшxона,

Муҳаббат ТўРАБОЕВА, «Ishonch» мухбири

Йодланган ош тузи

Ҳужайли туманидаги «Сардорбек» агрофирмаси инсон соғлиғи учун фойдали бўлган йодланган ош тузи ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Корхона айни пайтда сифатли «Бөгөйм» йодланган ош тузи ишлаб чиқармоқда. Хомашё асосан «Қараумибет» туз қонидан олиб келинаётир. Агрофирмада ўн бири киши иш билан таъминланган. Махсулот Қарши, Жиззах, Бухоро, Самарқанд ва Қўқон шаҳарларида ҳам жўнатилаётир. Суратда: ишчи Гулнора Болтабоева. Арслон КАННАЗАРОВ (ЎЗА) олган сурат

Хабар

«Ёшлар кенгаши» — касба уюшма қаноти

Ёшларнинг меҳнат ва ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқларини ҳимоялаш, маънавиятини юксалтириш, уларни касба уюшма ишига кенроқ жалб қилиш пойтахт касба уюшмалари фаолиятидаги асосий вазифалардан ҳисобланади. Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси кенгашининг 2008 йил 27 октябрдаги қарорига биноан Тошкент шаҳар касба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши ўзининг Ёшлар кенгашини тузиш ҳақида қарор қабул қилди. Яқинда ташкилий йиғилиш бўлиб ўтди, унда барча тармоқ касба уюшмалари шаҳар ташкилотларидан ёшлар иштирок этди. «Ёшлар йили»да амалга оширилган ишлар сарҳисоб қилинди. Йиғилишда ташкилий масалалар кўрилиб, Ёшлар кенгаши раҳбарлари ва раёсат аъзолари сайланди, 2009 йилги иш режаси тасдиқланди. Пойтахт ёшларининг муаммоларига оид масалалар юзасидан турли фикр-мулоҳазалар билдирилди. Бирлашма кенгаши раисининг ўринбосари Ф.Зунунов Ёшлар кенгаши раиси этиб тасдиқланди. Ўз мухбиримиз

Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси кенгаши қошидаги **Курортлар бошқармаси** Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги ҳудудида жойлашган Кисловодск шаҳридаги «ЎЗБЕКИСТОН» ва Ялта шаҳридаги «ЎЗБЕКИСТОН» санаторийларига йўланмалар сотади. Бу сиз учун жуда қулай имконият. Сизга сихат-саломатлик ва кўнгилли ҳордиқ тилаймиз! Мулоқот учун телефон: 256-85-68, 256-78-15

Бола ҳуқуқлари қонун ҳимоясида

2008 йил 9 декабр куни Ўзбекистон Республикасининг «Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциясига қўшилиш ҳақида»ги Қонуни қабул қилинди. Мазкур конвенция 1989 йил 20 ноябрда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеясининг 44-сессиясида қабул қилинган.

2008 йил 11 декабр куни «Ўзбекистон Республикасининг Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциясига доир, болалар савдоси, болалар фоҳишабозлиги ва болалар порнографиясига тааллуқли факултатив протоколга (Нью-Йорк, 2000 йил 25 май) қўшилиши ҳақида»ги Қонуни қабул қилинди.

Рақамлар сўзлаганда...

2008 йил 12 декабр куни «Ўзбекистон Республикасининг Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенцияга доир, болаларнинг қуроли моҳроларда иштирокига тааллуқли факултатив протоколга (Нью-Йорк, 2000 йил 25 май) қўшилиши ҳақида»ги Қонуни қабул қилинди.

2008 йил 7 январ куни Ўзбекистон Республикасининг «Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида»ги Қонуни қабул қилинди.

Қонун бола ҳуқуқларининг кафолатлари соҳасидаги муносабатларни тартибга солиди. Бола ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича давлат сиёсатининг асосий йўналишлари боланинг ҳаёти ва соғлигини муҳофаза қилиш; уларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш; болалар, шу жумладан, ногиронлар, етимлар ва ота-она қаровисиз қолган болаларнинг ҳуқуқлари ва имкониятларининг тенглигини таъминлаш; бола ҳуқуқлари кафолатларининг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш; боланинг шахсини, унинг илмий, техникавий ва бадиий ижодкорлигини ривожлантириш; бола ташаббусларини қўллаб-қувватлаш; болаларнинг ижтимоий кўникмасига, вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликларни камайтиришга кўмаклашиш ва бошқалардан иборат. Ҳужжат билан давлат ҳокимияти ва бошқарув органларининг бола ҳуқуқларини таъминлаш бўйича ваколатлари тартибга солинган ва бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик белгиланган.

Биз азалдан болажон халқимиз. Бир болага етти маҳалла ота-она деган гап ҳам бежиз айтилмаган. Фарзанд тарбиясига ўта масъулият билан ёндашиш ота-боболаримиздан мерос бўлиб келаётган қадриятларимиздан биридир.

Вахт оидада

Оилада олинган тарбия боланинг ҳалол, иродали, қомил инсон бўлиб шаклланишида муҳим аҳамиятга эга. Бироқ ота-онасиз, ҳеч кими йўқ болалар ҳам борки, уларнинг тақдирдан кўз юмиб бўлмайдми. Етим болалар тарбияси билан шуғулланиш, уларга гамхўрлик кўрсатиш кишидан матонат, фидойиликни талаб этади. Эеро, етимнинг бошини силанинг савоби қанчалик кўплиги саҳиҳ ҳадисларда ҳам тилга олинган. Бугун юртимизда қўллаб меҳрибонлик уйлари билан бир қаторда «SOS Kinderdorf International» халқаро етим болаларни тарбияга олиш фонди ҳам фаолият олиб бораётганлиги юқоридаги фикримизнинг тасдиғидир. Нодавлат, носийёб, ҳомийлардан тушган маблағ ҳисобига фаолият юрғутаётган SOS халқаро хайрия ташкилоти 1997 йилдан Ўзбекистонда фаолият бошлади. SOS болалар маҳалласи хиз-

матчилари болаларнинг ўсиб-ўнатишлари, ўзларини англашлари, шахсий имкониятлари, қизиқишлари ва истеъдодларини рўйбга чиқариб, жамиятнинг муносиби ва ишончли аъзолари бўлиб вояга етишларига хизмат қилади. SOS болалар маҳалласи дастлаб 2000 йил октябрда Тошкентда очилган бўлиб, бугун у ерда 18 ёшгача бўлган 94 нафар бола 14 та оилада тарбияланмоқда. Бола-лар боғчаси тасарруфидида «Қизиқарли математика» ва «Моҳир кўлар» тўғрақлари мунтазам ишлаб турибди. — Тўрт ўғил, уч қизга 2000 йилдан буён оналик қилиб келаман, — дейди 6-й онаси Гулбахор Тўрақўжаева. — Катта қизим саноат коллежининг 3-босқич талабаси. Қолганлари мактабда ўқишади. Болаларнинг 2 нафари ўзбек, 5 нафари рус миллатига мансуб. Ҳаммаси ўзбекча гаплашади. Улар мактабга боради. Қизиқ-қизиқларига қараб ҳар хил тўғрақларга қатнашади. Таътил-

да оромгоҳларга бориб хордиқ чиқаришади. Қисқаси, уларнинг ўқиши, дам олиши учун ҳамма шароит бор. Мазкур фонд тарихи ҳақида қисқача тўхталасак. «SOS Kinderdorf International» халқаро етим болаларни тарбияга олиш фондида австриялик Германия Гмайнер 1949 йилда асос солган. Биринчи SOS маҳалласи Австриянинг Имст шаҳрида очилган. Ҳозир SOS ўзининг келиб чиқиши, ёши, жинси, миллати ва юртидан қатъи назар барча етим болаларни мустақил ҳаётга тайёрлаш йўлида хизмат кўрсатмоқда. Жаҳоннинг 131 та мамлакатидида оилавий тарбиянинг ижтимоий-педагогик моделини татибиқ этиш йўлига қўйилган бўлиб, 385 та SOS болалар маҳалласи, 372 та ёшлар маркази, 220 та болалар боғчаси, 144 та мактаб, 144 та ижтимоий, 62 та тиббий марказ ишлаб турибди. Шерзод АБДУСАМАДОВ, «Ishonch» мухбири Икром ҲАСАНОВ олган суратлар

Фарзандларимиз биздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта бахтли бўлишлари шарт. Ислол КАРИМОВ

Касаба уюшмалари фарзандларимизга

2008 йилда болалар ёзги соғломлаштириш оромгоҳларида 255.053 нафар болалар дам олдирилди. Уларнинг 60 минг нафари кам таъминланган ва кўп болали оила фарзандлари, 3.657 нафари болалар уйлари тарбияланувчилари, 2.071 нафари коллеж талабалари бўлиб, бепул соғломлаштирилди. Шунингдек, Оролбўйдан келган 4.517 нафар болалар ҳам республикамизнинг энг хушманзара оромгоҳларида хордиқ чиқаришди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари тизимида 40 та Болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари фаолият кўрсатмоқда. Уларда 10 минг 529 нафар ёшлар спорт сирларини ўлаштиришмоқда.

Ўзбекистон Конституциясининг 16 йиллиги ҳамда Қурбон ҳайити байрамлари муносабати билан Меҳрибонлик, Саховат, Мурувват уйларида 70,8 миллион сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди.

2008 йил декабр, 2009 йил январ ойларида болаларнинг янги йил арча байрами тадбирларини ташкил этиш бўйича Меҳрибонлик уйи тарбияланувчилари ва маҳаллаларда яшовчи ота-онанин йўқотган болаларга, ёлғиз, кам таъминланган оилалар фарзандларига 311,95 миллион сўмлик соғвали чипталар учун маблағ сарфланди.

Учинчи миңг йиллик боласи

Кулгуларинг янграйверсин!

Болаларни баркамол қилиб тарбиялашда боғчаларнинг ўрни бекиёс. Қашқадарь вилоят халқ таълими бошқармаси мутахассислари Назира Бойматова, Дилфуза Қосимова ва Қарши шаҳар халқ таълими бўлими методисти Соҳида Хайдаровани «Дўмбоқча» болалар боғчасида учратдик. Улар мудири Клара Хуснидинова билан болалар тарбиясига педагогик ёндашув мавзусида суҳбатлашиб турган экан. 110 ўринли боғчада 150 нафар бола тарбияланиди. Вазиятдан келиб чиқиб, қўшимча гуруҳлар ташкил этилган. Қаршида боғча ёшидаги болаларнинг 32 фоизи 46 та муассасасига жалб қилинган. «Турнача», «Баҳор», «Лочин», «Семурғ» боғчалари шулар жумласидандир.

Айни пайтда вилоятдаги 401 та боғчада 33.199 нафар бола тарбияланапти. Уларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, кам таъминланган оилаларнинг фарзандларига имтиёз яратиш мақсадида ҳомийлик ёрдами ташкил этилган. Шўртан газ-кимё мажмуаси директори, сенатор Алишер Султоновнинг ташаббуси билан Нуристон қўрғонидида 140 ўринли «Эртақ» боғчаси қурилиб, кераклик жиҳозлар билан таъминланди.

Нишон туманидаги «Мустақиллик» боғчасига тадбиркор Х.Туропов ҳар ойда 120 миң сўмлик сўт-қатиқ етказиб бераётган бўлса, Қарши туманидаги «Гулруҳ» фермер хўжалиги «Турнача» боғча-мактаб мажмуасига 1,5 млн., «Хумо» боғчасига «Санжарбек фазоси» фирмаси 1 млн. сўмлик моддий ёрдам кўрсатди. Чироқчи туманидаги Қўқдала электр тармоқлари идораси 5 та боғчани ортиқча олиб, ҳар ойда 500 миң сўмдан маблағ билан қўллаб-қувватламоқда. Бола тарбиясини оила шароитига яқинлаштириш мақсадида вилоятда 9 та хонадон боғчаси ташкил этилган. Улардан 5 таси Халқ таълими вазирлиги томонидан ЮНИСЕФ дастурига киририлган. Қасалманд болаларни соғломлаштириш учун Қарши шаҳрида «Олмаҳон», Шаҳрисабз туманида «Кўёш», Яқкабоғ туманида «Оймомо» боғчалари ишлаб турибди.

Х. ИZZАТОВ

Қинғир ишнинг қийғи

Аҳолининг кам таъминланган қисмини ижтимоий ҳимоя қилиш — давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бири. Бу ҳақида қонунлар, Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 10 декабрдаги «Болали оилаларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш янада кучайтириш тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш бошқарув органларидан катта масъулият талаб этади. Қарши шаҳар прокуратураси томонидан ушбу қонунлар ижроси текширилганда, айрим фуқаролар йиғинларида давлат бюджетидан молиялаштирилган нафақа пулларини ортиқча тўлаш ҳолатлари аниқланди. «Кунчиқар» МФЙ томонидан Хуснобод кўчаси 71-ўй 5-хонадонда яшовчи С.Рузимуродовага 2005 йил 22 ноябрда тўгилган фарзанди икки ёшга тўлган бўлишига қарамадан қонуннинг равишида 37260 сўм ортиқча нафақа тўланган. Бундай қамчиликлар «Чармгар», «Гулшан», «Каманди», «Чакар», «Наврўз», «Шоҳбекат», Усмон Юсупов номидаги маҳалла фуқаролар йиғинларида ҳам мавжуд. Махтумқули номи МФЙда

ўтказилган текширишда «Вояга етмаган болалари бўлган оилаларга нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»ги нозомга зид равишда 749.858 сўм

Кичкинтойлар ҳақида хиёнат қилманг

нафақа ортиқча тўлаб юборилганлиги аниқланди. Айрим фуқаролар учин муносиб турмуш шароитини таъминлашди. Шундай экан, фуқаролар йиғинларида ишлаётган мансabdорлар вазифасини санқидилдан адо этишлари керак. ИZZАТ ҲИҚМАТОВ, «Ishonch» мухбири

зарова эри Ш.Кўчқоровнинг ойлик маоши ҳақида сохта маълумотнома тақдим этган. Натижда 2007 йил октябр ойдан 2008 йилнинг мартига қадар қонунга зид равишда 123.890 сўм нафақа олган. — Нафақаларни тарқатишда масъул бўлган айрим ходимлар ўртасида одамлар ҳақида хиёнат қилаётганлари ҳам учраб туради, — дейди жиноят ишлари бўйича Нишон туман суди раиси Ш.Эшимов. — «Халқ банки»нинг 8173\011-шоҳобчаси назоратчиси Сузон Бобокўлов, бўлимининг 8173\017-шоҳобчаси бухгалтер-назоратчиси Усмон Алланазаровлар нафақаларни ўлаштираганини учун қилмишларига яраша жазоландилар.

Юртимизда амалга оширилаётган ислохотлардан қўзланган мақсад фуқаролар учун муносиб турмуш шароитини таъминлашди. Шундай экан, фуқаролар йиғинларида ишлаётган мансabdорлар вазифасини санқидилдан адо этишлари керак. ИZZАТ ҲИҚМАТОВ, «Ishonch» мухбири

Эртақ улғайтирганлар

«Ishonch»нинг 2009 йил 1 январ сонидида чоп этилган «Эртақнинг аҳамияти» мақоласини ўқиб...

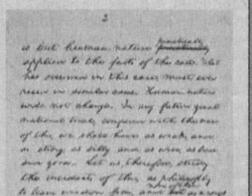
Авалло, газетангиз кейинги пайтларда янада ўқишли бўлиб бораётганини таъкидламоқчиман. Янги йил таътилидан қайтган, газетанинг пайшанба сонидида жиддий ўзгаришлар бўлганини кўрдим. Жумладан, «Нихоҳ», «Шу соннинг мавзуси», «Бадиият манзили» қаторида «Кичкинтой» саҳифаси берилди. Ушбу саҳифада ота-оналарга хитоб қилинган «Эртақнинг аҳамияти» мақоласи жуда таъсирчан ёзилган: «...Ҳақиқат эртақлар ичига яширинган эмишу, аммо эртақларни ҳеч ким ўқимай қўйганмиш...».

Ростдан ҳам бугунги авлод эртақсиз улғаймоқда. Чунки ёш бола қанча хохламасин, хали ўқишни билмайди. Ота-оналар эса ўзлари эшитган эртақларни ҳам ёддан чиқариб юборишгандай... Мақолани ўқирканман, миямдаги бир тугун ечилиб, энгил тин олдим. Муаллиф ичимдаги гапларни лўнда қилиб айтибди. Дарҳақиқат, дунёдаги санъатлар ичидида энг ҳозирбаҳо ва мўъжизали сўз санъатидир. Сўз сеҳри эса халқ озғани ижодида кўпроқ намоён бўлади. Мақол, топилмоқ, афсоналар қатори эртақлар ҳам ёш авлод тарбиясини муҳим рол ўйнайди. Бола эртақ эшитганда ҳаётини қўриққанини энгил боради, ўзини бош қаҳармонга қийслаб, эзгулик йўлида курашчидай ҳис қилади. Мақолада боланинг руҳиятида эртақнинг нақадар муҳим ўрин тутиши жаҳон олимларининг тадқиқотлари мисолида ёритиб берилган.

Болалар отасидан китоб ўрнига «сотовой» олиб беришни сўраётган бугунги кунда арзимасдек қўринаятган бу мавзу аслида ўта долзарбдир. Биз бугун ҳавас қиладиган кекса авлоднинг юксак фазилатлар соҳиби бўлишида эртақнинг аҳамияти бекиёс бўлган. Эеро, эртақ улғайтирган боладан ҳеч қачон ёмон инсон чиқмайди. Феруза АБДУМАЛИКОВА, ЎЗМУ талабаси

Авраам Линколннинг қўлёмаси

«Christie's» кимошди савдо уйи АКШнинг собиқ президенти Авраам Линколннинг 1864 йилда ўз қўли билан ёзган маълумоти матнини сотувага қўйди. Кимошди савдоси 12 феврал куни бўлиб ўтади. «Ҳозир сайловлар тугаган бир пайтда, барчамизнинг мақсадимиз бир экан, нима учун умумий, ҳамманин учун ягона бўлган мамлакатни сақлаб қолиш учун ҳаракатларимизни бирлаштиришимиз керак?», — деган эди АКШ президентиликка қайта сайланган Линколн. Уша пайтда мамлакатда фуқаролар уруши кетаётган эди. «Christie's» кимошди савдо уйи мазкур қўлёмаси 3-4 млн. долларга сотишни мўлжалламоқда. У 1928 йилдан буён Нью-Йорк штатидаги унча катта бўлмаган шаҳар кутубхоналаридан бирида сақланади. Қўлёмаси сотишдан тушган маблағ янги кутубхона қуришга сарфланади. Бунгача, аниқроғи, 2002 йилда Линколн қўлёмаси 3,1 млн. долларга сотилган эди.

Швециядаги Емтланд округида яшовчи ота-онага ўз фарзандига Кю (Q) деб исм қўйишни таъқиқлаб қўйишди. Апелляция суди ҳам биринчи инстанция суди каби болага бошқа исм қўйишни тақлиф этди. Суднинг таъкидлашича, Кю (Q) харфи исмининг лингвистик талабларига жавоб берамайди. Болақайнинг ота-онаси эса ўз қароридан кечмоқчи эмас. Негаки, фарзанди ёшлигидан ушбу исмга ўрганиб қолган. Бошқалар ҳам уни шу исм билан чақиршига қўниқиб кетишган.

Алда мени, алдагани ўзим яхши...

Индонезиялик Жоко Супрапто сувени ёқилга айлантиришга ваъда бергани учун уч йиллик қамқоқ жаозасига тортилди. Бу ҳақда AFP агентлиги хабар беради. Супрапто фирибгарликда айбдор деб топилган. У университетлардан бирининг президенти ўз изланишларини молиялаштиришга қўндирган. Сохта олим унга сувадан водородни ажратиб олиб, уни дизел ёқилғисига айлантира олишини айтиди. Шунингдек, у сувени «заңгори энергия»га айлантиришни ваъда қилган. 2007 йилда мамлакат президенти Сусила Бамбанг Юдойоно бу гапларга ишонган, Супраптонинг «изланишлари» машҳур бўлиб кетди. Шундан сўнг у «враттан» ёқилғи таркиби таҳлил қилиб қўрилди. Маълум бўлишича, бу оддий дизел ёқилғиси бўлиб, уни «Pertamina» давлат нефт компанияси ишлаб чиқарар экан. Университет қўрган зарар 89 миң долларни ташкил этмоқда. Шунга қарамай, Супраптонинг адвокати суд қароридан норози бўлиб, апелляция тартибидида шикоят қилмоқчи.

Чақирилмаган меҳмонлар

20 нафарга яқин уйсиз фуқаро Лондондаги Парк-лейнда жойлашган иккита етти қаватли уйга жойлашиб олишди. Энди улар машҳур қўшиқчи Мадонна билан қўшни. Уларнинг нархи 30 млн. фунт-стерлинг бўлиб, ҳар қайсисида 12 тадан хона мавжуд. 21 ёшдан 35 ёшгача бўлган уйсизлар бу ерга икки ой олдин кириб олишган эди. Қачонлардир офис сифатида фойдаланган иккала уй ҳам икки йилдан буён бўш ётган эди. Асли келиб қишки Кейптаундан бўлган «чақирилмаган меҳмон»лардан бири журналистларга интервью берар экан, энди ҳар кун айвонда ўтириб, куёш боғтаётган пайтда Гайд-парки томоша қилишадиганини завқ билан сўзлади. Улар агар уйнинг эшигини бузиб киришмаган ва у ердаги нарсаларга зарар етказишмаган бўлса, бу уйда яшаш учун тўла ҳақлидирлар. Уйнинг ҳақиқий эгалари эса уйда бегоналар яшашни мумкинлигини хаёлига ҳам келтиришмаган эди. Бу ҳақда фақат журналистлар орқали хабар топилди. Энди уларни уйдан ҳайдаб чиқариш учун суднинг буйруги керак бўлади.

Лам ва дам

Жажжиларнинг қувончи

Руминиянинг Клуж шаҳри болалари асфалта бўр билан турли рангдаги пөвдз расмини чизиб, рекорд ўрнатди. Пөвдзининг узунлиги 6400 метрни ташкил этади. Расмин чизиш учун 10 миң кути бўр кетди. Бу билан клужлик болалар ўтган йили ўзлари ўрнатган рекордини янгилашди. Ҳаммаси уч-тўрт нафар боланинг асфалта расм чизишидан бошланди. Сўнг уларга бошқа ўқувчи ва ўқитувчилар қўшилишди. Ташкилотчиларнинг таъкидлашича, улар аввалги натижани янгилашни улуман ҳавлларига келтиришмаган. Фақат бир нарсадан расм чизишадиган кунги ёмғир ёғмаганидан хурсанд бўлди.

Интернет хабарлари асосида Ж.ШАРФБОВ тайёрлади

■ Назм
Мустақиллик бор бўлсин
Хавт бўлди чарогон,
Турмуш тўкин, фарвон,
Қалбларда йўқ ҳеч аймон,
Мустақиллик бор бўлсин.

Хар соҳада ўзгариш,
Яхшиликка бор ташвиш;
Бароридан келди иш,
Мустақиллик бор бўлсин.

Нонимиздир беминнат,
Кулиб боқар табнат;
Дилларда гурур, рағбат,
Мустақиллик бор бўлсин.

Юрти тинчнинг дилки шод,
Барқ урди эътиқод,
Фикр озад, юрт обод,
Мустақиллик бор бўлсин.

Чўл қўшим
(Халқ йўлида)

Куй ёйлар Қашқадарё
Этагига, ёр-ёр.
Бизнинг қизлар этади
Тилагига, ёр-ёр.

Йўлни билган одамлар
Адашмайди, ёр-ёр.
Яхши қизлар ёмонга
Эндашмайди, ёр-ёр.

Нима кийсанг ярашур
Бўйганингга, ёр-ёр.
Қўшиқ айтай деб қилдим
Туйганингга, ёр-ёр.

Қўшиқ айтиб туйнигда
Тўбладим, ёр-ёр.
Кувончимдан ўзимни
Тибладим, ёр-ёр.

Тинч яшашдур орзумиз,
Шу замонда, ёр-ёр.
Ортаверсин шонимиз,
Хур Ватанда, ёр-ёр.

Асрор ҚИЛИЧЕВ,
Қашқадарё вилояти, Касби тумани

■ Сиз кутган учрашув
Ижодкор рағбатга муқтож

Ўзбекистон халқ артисти Мурод РАЖАБОВ билан суҳбат

Кино мухлисларининг сеvimли комик актери Мурод Ражабов мустақиллигимизнинг 17 йиллиги арафасида «Ўзбекистон халқ артисти» унвони билан тақдирланди. Орадан анча вақт ўтиб, у билан учрашиш учун борганимизда иши кизгин экан. Бироздан сўнг саломлашиб, ҳол-аҳвол сўрашдик: — Ҳамон рағбат ҳаяжони тарқалмабди-да? — дей Мурод акани суҳбатга тортидик. — Нимасини айтасиз. Ҳамма ижодкорларга шундай кувончли кунлар насиб этсин. Очиги, унвон олиш сира хаёлимга келмаган экан. Мен касбимни жонимдан ортик севаман. Ҳатто, кизганиман ҳам. Бир кун эрталабдан ёзувчи Усмон Азим кўнгирок қилиб: «Мурод ака, муқофот билан таъриқлайман» — деса ҳайрон бўлиб, «Қанақа муқофот?» дедим. «Э, ҳали ўзингиз ҳам билмайсизми? Бутун Ўзбекистон сизга халқ артисти унвони берилганидан дарақ топди-ку», — деди. Ич-ичимдан хурсанд бўлиб кетдим. 84 ёшни қоралаган онам қанчалик севинганиларини айтмайсизми. — «Анора» сизнинг ижодингиз-

да чиқамагига «портлаш» бўлди. — Гап шундаки, ўзбек киносининг охирги йиллардаги фаолиятига назар ташласак, буюк гоёлари, катта фикрларни ўзида мужассам этган филмлар билан томошабинни ҳам, кинотанқидчиларни ҳам ўргатиб қўйганмиз. Мен бу филмни суратга олишни режалаштирган-нимда, авваламбор, томошабинлар эҳтиёжини ҳисобга олдим. Шундай филм қилгим келдики, биринчи навбатда томошабинлар кўриб, дам оладиган бўлсин. Албатта, ҳар бир инсон турмуш ташвишларидан чарчаб, маданий хордик чиқаргани келади. Ҳар бир филмни ишлашдан аввал фақат шу нарса ҳақида ўйлайман: яратмоқчи бўлган филмнинг томошабинларга қизиқми ёки... — Агар томошабин талабидан келиб чиқиб филм ишланса, савияси тушиб кетмасмикан? — Йўқ. Чунки бу томошабиннинг дидидан ёки фикридан келиб чиқиб асар қилиш дегани эмас. Биз ўзимизнинг томошабинларга тегишли муаммоларни экранга олиб чиқишимиз зарур.

бу студиялар катта мавзуларни қамраб олган кинофилмларни экранга олиб чиқишади. Яна бир томонига шукур қиламанки, уларга давлатимиз томонидан имконият яратиб берилди. Энди бу имкониятдан етарлича оқилона фойдаланишим.

— Хонандаларнинг филмда суратга тушишларига муносабатингиз қандай?

— Жуда яхши. Бирок бу уларнинг қилаётган ишлари мени қониқтиради дегани эмас. Айбларини ўзларига айтаман. Санъатимиз энди парвоз қилаётган бир пайтда нега биз танқиддан бошқасига ярамаймиз? Бировни танқид қилишдан осон нарса йўқ. Лекин шу одамга ёрдам бериш ҳаммамнинг қўлидан келмаётмайди. Семинар ва дўстона учрашувлар ўтказиб, фикрлашиб, мақсадга мувофиқ бўлади. Шундай йўл билан уларнинг ютуғини рағбатлантириб, камчиликларини тузатиш мумкин. Негаки, ижодкор ҳаммаша рағбат ва эътиборга муқтож бўлади.

Назokatxon АСҚАРХУЖАЕВА
суҳбатлашди

Уларнинг турмуш тарзига назар солишимиз, уларни қизиқтира оладиган воқеаларни топишимиз керак. Нима учун мен кино ишламоқчи бўлсам Америка ёки Хиндистон киноларини кузатишим керак? Мен Эшмат, Тошмат, Карима, Салималарнинг ҳаётини кузатишим келади.

— Хусусий киностудиялар ҳақида фикрингиз?

— Хусусий студияларнинг томошабинларни кинотеатрларга қайтаришда ҳиссаси катта ва имоним комилки, яна ўн йиллардан кейин

бу студиялар катта мавзуларни қамраб олган кинофилмларни экранга олиб чиқишади. Яна бир томонига шукур қиламанки, уларга давлатимиз томонидан имконият яратиб берилди. Энди бу имкониятдан етарлича оқилона фойдаланишим.

— Хонандаларнинг филмда суратга тушишларига муносабатингиз қандай?

— Жуда яхши. Бирок бу уларнинг қилаётган ишлари мени қониқтиради дегани эмас. Айбларини ўзларига айтаман. Санъатимиз энди парвоз қилаётган бир пайтда нега биз танқиддан бошқасига ярамаймиз? Бировни танқид қилишдан осон нарса йўқ. Лекин шу одамга ёрдам бериш ҳаммамнинг қўлидан келмаётмайди. Семинар ва дўстона учрашувлар ўтказиб, фикрлашиб, мақсадга мувофиқ бўлади. Шундай йўл билан уларнинг ютуғини рағбатлантириб, камчиликларини тузатиш мумкин. Негаки, ижодкор ҳаммаша рағбат ва эътиборга муқтож бўлади.

Назokatxon АСҚАРХУЖАЕВА
суҳбатлашди

«Лайли ва мажнун» янги талқинда
Алишер Навоийнинг дурдона асарлари қаторидан ўрин олган бу достонни таниқли режиссёр А.Хўжакулов сахналашди. Ижодий гуруҳ қашқадарёлик сиймосини маҳорат билан талқин этган. Янги асар томошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда.
И. ИСОМИДДИНОВ

Кўрқма, болажоним, кўрқма
Рассом: Сергей КОРСУН

■ Табиат Ва биз
Бу жониворларнинг ҳам ўз йўли бўларкан. Тоғ одамлари қашқирлар ўтадиган йўлнинг ақсариятини билиши киши ҳайратини оширади. Табиат шайдоси Жамолддин Алманов бизга бўриларнинг сафарига йўл оладиган ҳамда уяси томон қайтадиган оўқмоқларини кўрсатди.
— Ноябр ойининг ўрталарида, тира-шира ёсонғуликда кўйларни кирга ҳаддидим, — дейди Жамолддин ака. — Балқинда жониворлар яхши ўтлайди. Қанчаларини қўйиб билан чалғиб кетибман. Кўйларим қашқирларнинг оёқдан қайтадиган йўлига бориб қўйибди. Иккита кўйини бўғизлаб, биттасини олиб кетибди. Тоғда бироз эътиборсиз қолсангиз шундай бўлади.
Чўпон Абдусамд Хамров ҳам қашқ-

ир билан юзма-юз келгани ҳақида хикоя қилади. Унинг айтишича, қарамоғидаги қўйдан ўнтаси исиз қойиб бўлади. У ўли Исомиддинни ёнига олиб йўлга тушади. Ниғоҳлари чор атрофда.
— Исомиддин туртиб шовуллаб турган кета олиши мумкин бўлган жойини тезда топдим. Кўкқисдан бўладиган хужумни қайтарिशга шай холда қўйлар ёнига аста тушиб бордик. Қашқир эса хатти-ҳаракатларимизни лоқайд кузатиб ётарди. Қани энди қўйларни жойидан жилдираб бўлса. Ота-бола қора терга тушдик. Икки қўйни еб бўккан, шекилли, бўри жойидан қўзғалмади. Амаллаб қўйларимизни олиб чиқдик. Қашқирлар йўлига билмай тушиб қолган одамнинг ҳаёти ҳам хавфда қолади, — дея хикоясини тугатди чўпон.
Ш.НУРУЛЛАЕВ

■ Футбол
«Бунёдкор» янги мавсумда...
Янги мавсум олдидан «Бунёдкор»нинг айрим футболчилари рақамларини ўзгартиришди. Хабарингиз эр, бразилиялик футбол юлдузи Ривалдо «Бунёдкор»га келгунга қадар тўп сурган клубларида асосан 10-қам остида ўйнаганди. Бразилиялик футболчи тоштинликлар сафига қўшилган пайтда ОФКга берилган ўйхатда Улуғбек Бақоев 10-рақамда қайд этилгани ис, унга бу рақамни беришнинг иложи йўқ эди. Шу сабабдан Ривалдо бу ёрдаги фаолиятини 6-рақамда бошлади. Демак, яна Ривалдога сеvimли рақами қайтадиган бўлди. Бақоев эса Пономарёв кетган бўшб қолган 11-рақамда ўйнайди.
Утган мавсум олдидан Тимур Кападзе ва Сервер Жепаровлар билан худди Ривалдоникига ўхшаш ҳолат кузатилганди. Шу пайтга-ка 29-рақамда ўйнаган Кападзе энди терма жамоадаги каби 18-рақам билан майдонга тушади. 30-рақам Сервер Жепаровга мавсум давомида кўп муваффақият келтиргани учун у клубдаги рақамини ўзгартиргиси келади.
Шу кунларда «Бунёдкор» аъзолари БААнинг Дубай шаҳрида машғул ўтказмоқда. БААга йўл олган таркибга эътибор қаратадиган бўлсак, унга ўтган мавсумда жамоанин ўринбосарлари таркибда ўзини кўрсатган Комрон Хусанов, Камолддин Тожиев, Бахшилло Тураев, Дмитрий Кузин каби ёш футболчилар қўшилганини кўриш мумкин.
Утган мавсумни Фаргонанин «Нефтчи» клубида ўтказган Руслан Мелзидинов ҳамда Муборакнинг «Машъал» клуби шарафини ҳимоя қилган Анвар Гофуров «Бунёдкор» билан уч ва икки йиллик битимга имзо чеккан.
Жамонинг тўққиз аъзоси миллий терма жамоа билан бирга БААнинг Шаржа шаҳрида шуғуланмоқда.
Дарвоқе, жамоа бош мураббийи Зико Москванинг ЦСКА клуби билан шартнома имзолади ва унинг ўрни ҳозирча бўш. Баъзи хорижий манбаларнинг ёзишича, «Бунёдкор»га «Интер» (Милан) устози Роберто Маннини келиши мумкин экан...

■ Анжуман
Мухим қадам
Унда Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Қорақалпоғистон Вазирлар кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимияти масъул ходимлари, ноғиронлар жамиятлари, ноғиронлар спорт бўйича мураббийлар ва спортчилар иштирок этди.
Ўзбекистон миллий паралимпия асоциацияси ташаббуси билан ўтган анжуманда ноғиронларнинг спорт билан мунтазам шуғулланиши учун имконият яратиш мақсадида спорт базалари яратиш, спорт инвентарларини харид қилишга ҳўмийларни жалб қилиш ҳамда 2012 йилги олимпиядага спортчиларни тайёрлаш учун маҳоратли мураббий кадрларни тайинлаш мақсадида қўриб чиқилди. Шунингдек, жойларда Ўзбекистон паралимпия асоциацияси бўлимларини очиб шу уларнинг фаолият юритишига қўмақлашиш бўйича фикр алмашилди.

Пеналти-лотерея
МДХ чемпионлари кубоги мусобақаси чорак финалда Литванин «Экранас» клубини мағлуб этган (1:1, 4:2 пен) пхтакорчилар яри финалда Молдавия чемпиони «Шериф» жамоаси билан бақс олиб борди. Яйининг асосий вақти 2:2 ҳисобида якун топди. Пеналтилар сериясида бу сафар вакилларимиздан омад юз ўтирди - 4:5.

Тўрт оёқли дўст борми?
Шаҳар кўчаларини кезаркансиз, беҳиримгина кийинтириб қўйилган кучуқларга тез-тез кўзингиз тушади. Олдинлари итни одам етакларди, ҳозир эса ити етовиди кетаётганлар саногни кўпаймоқда. Бу ҳар кимнинг ўзига ҳавола дерсиз. Бирок менимча, бу ҳодиса шунчаки хобби эмас, балки иллат. Инсоний муносабатлар қадрини, муқаддас туйғулар кучини қавмдошларидан топа олмаган кишилар кўпинча бу нарсаларни жониворлардан излапти. Улар билан бирга хордик чиқаришади, фарзандига бериши мумкин бўлган меҳрни тўрт оёқлилар билан бўлишади. Улар учун соатлаб вақтини сарфлашади ва ҳожазо. Оммавий тўп олаётган бу ҳолатлар эса ўзбек фитратига у қадар мос эмас.
Муқаддас манбаларда итларнинг ҳам бир уммат экани, улардан кўрқичи, чўпон сифатида ва овда фойдаланиш мумкинлиги, бундан ташқари мақсадда сақланганда эса ҳар кун эгасидан бир қийрот (Ухууд тоғичалик катталикда) савоб камайиб бориши таъкидлаб ўтилади. Ҳамма нарсага эътиқод нуктаи назаридан қараётган ҳам маҳдудлиқдир, деб эътироз билдирилиши мумкин. Масаланин салбий ва ижобий жиҳатларини таҳлил қилишнинг мақсад қилган эканмиз, унинг дунёвий асосларига ҳам эътибор қаратайлик.
Англияда амалга оширилган тадқиқот натижасида, оилали ҳар юз кишидан олтиштасининг ит каби уй ҳайвонларини турмуш ўртоғидан да яхши қўриши маълум бўлди. Францияда эса итларга мўлжалланган сартарошхона, клуб, маҳсуус сайилгоҳлар ва алоҳида қабристонлар, соғлиқ суғурталари, лосьон, парфюмерия ва шампунлар бор. Итларга бу қадар муҳаббат қўрсатилиши, гарбдаги садокат ва вафо туйғуларининг инсонлар орасида қадрсизланиб бораётганлигидандир, деб изоҳлашади психологлар.
Яна ҳадисларга назар соламиз: «Қиёмат кунини яқинлашганда бир кишининг ит боласини воёга етказиши ўз боласини тарбиялашдан ҳам жозибалироқ бўлиб қолади».
Кўрсатилган муҳаббат даражаси ҳам итларнинг тақовузкорлик даражаси ошишига тўсқинлик қила олмапти. Бугунги кунда интернет сайтларидидаги материаллар билан танишаркансиз, итларнинг аёвсиз хужумлари ҳақидаги маълумотлар кўпайётганини билиб оласиз. Тўғри, бундай кўнгилсизликлар фақуллода ҳодиса эмас, бирок итларнинг шиддат билан ижтимоийлашиши кузатилган гарбда бу ҳол бироз галатирок.

Савол туғилади: итларнинг ўз эгасини қолишга бўлган эҳтиёжи нималар таъсирида пайдо бўлади?
Зоологлар биринчи сабаб сифатида ўзига тегишли деб билган нарсаларга эғалик ҳиссини кўрсатишади. Масалан, унинг идишига, овқатига бегона одамнинг тегиши киизганиш ҳиссини келтириб чиқаради.
Иккинчи сабаб кишиларнинг ёмон муомаласи экан.
Учинчи омил эса гўё ўзига рақиб деб билган оила аъзосига ўз устунлигини кўрсатиб қўйишга уриниш. Итларнинг инсонлар билан бирга яшай олишидаги энг муҳим сабаб, ўзларини бу жамиятнинг бир бўлаги сифатида кўришиларидир дейиш мумкин. Яъни уларнинг инсонларга нисбатан муносабати бизнинг уларга муносабатимиздан анча фарқ қилади. Шундай бўлгач, уйдаги устунлик (авторитет) бўшлиғи ҳайвоннинг табиий равишида эса шу устунлигини қўлга киритиш пайида бўлишига йўл очиб беради.
Итларни ғайир қилувчи охирги сабаб эса баъзи ҳаракатлар уларга бошқача таъсир қилиб, табиатидидаги ваҳшатинг тикланишига олиб келишидир.
Бир неча йиллар олдин радио маълум қилинган воқеа ҳаммани ҳайратга солди. Францияда 65 ёшли аёл ўз итлари томонидан бурдалаб ташланди. Охирги 3 ҳафтадан бери кўринмаётган аёлнинг тақдири билан қизиққан қўшиллар уйга кириб, кўрган манзарасидан даҳшатга туршишди. Французларни хавотирга солмаслик мақсадида аёлнинг ўлим шакли аниқ эмаслиги, бошқа бир сабаб билан ўлгач, итлари уни еган бўлишлари мумкинлиги айтилган бўлса-да, сабаби аниқ. Бундай воқеа аслида сабоқ сифатида қабул қилиниши керак.
Бундай мисолларни кўлаб келтириш мумкин. Бирок улар орқали итларни буткул айбдорга чиқаришдан йироқмиз. Бу жониворлар ҳам ўз табиатига мос равишда ҳаракат қилапти. Кўнгилсизликлардан йироқлашмоқчи бўлсангиз, бир ҳақиқатга қаттиқ амал қилинг. Итларни қанчалик яқин дўст ҳисоблаш ўзингизга ҳавола. Аммо ҳамма нарсада ҳам босиб ўтилмайдиган чегаралар бор, бу қоида дўстликка ҳам тегишли. Ана шу чегарани даҳлсиз сақлай олинг.
Шунда замонамиз кишини даҳқиқий инсоний севгини танитиш ва бунин топа олмаган тақдирда ҳам унинг ўрнини қоплашга қаратилган сунъий чоралардан тийилиши ҳиссини уйғотган бўламиз.
Дилдора МИРЗАКАРИМ қизи

Корхона НАФ КЕЛТИРИШ
О.К.У.Ф. П.Т.У.У.
ОЛИП БАҚТ

Muassis:
O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi

Bosh muharrir:
Abduxoliq Abdurazzoqov

Tahrir hay'ati:
Alla DOLJENKOVA, Anvar YUNUSOV, Dovud MADIYEV
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Jahongir SHAROFBOYEV
(Mas'ul kotib),
Ma'mura ADILOVA, Mirzohid SODIQOV, Normamat AIYAYOROV, Nosirxon AKBAROV, Oysulov NAFASOVA, Pirmiqol QODIROV, Sog'indiq NIYETULLAYEV, Shamsi ESONBOYEV

Bo'limlar:
Kasaba uyushmalari hayoti 256-87-63
Huquq va xalqaro hayot 256-87-73
Ijtimoiy-iqtisodiy siyosat 256-87-74
Milliy-ma'naviy qadriyatlar va sport 256-82-79
Xatlar va muxbirlar bilan ishlash 256-85-43
Reklama va e'lonlar 256-03-90

Manzilimiz:
100165,
Toshkent shahri,
«Buxoro» ko'chasi, 24-uy
E-mail:
ishonch-doverie@mail.ru

Nashr ko'rsatkichi:
133

Navbatchi muharrir:
N.Rafiqov
Navbatchi:
A. Abdullayev
Musahhih:
N.Mahamov

Gazeta «Ishonch»ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi. Sahifalovchilar: H.Abdullayev va Y.Mixaylovskiy

«Sharq» nashriyat-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxonalar manzili:
«Buyuk Taron» ko'chasi, 41-uy.

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida
0116-raqam bilan ro'yxatga olingan.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 hosna taboq.

Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi. Sotuvda erkin narxda.

«Ishonch»dan olingan ma'lumotlarda manba sifatida gazeta nomi ko'rsatilishi shart. Mualliflar fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin.

Тijorat materiallari
Босишга топшириш вақти - 21.00.
Топширилди - 22.30

Буюртма Г — 15
19869 нусxada bosildi
ISSN 2010-5002
1 5 6